

Oponentský posudok

Na habilitačnú prácu

Autor: Mgr. art. Ivana Macková, ArtD.

Názov: Súbor scénografických realizácií v rôznych typoch divadiel.

Oponent: prof. Peter Čanecký

Pracovisko/Profesionálne zaradenie: Katedra scénografie DF VŠMU

1. Originalita a prínos habilitačnej práce: Sumár predkladaných umeleckých výkonov Ivany Mackovej prináša informáciu o jej schopnosti pohybovať sa a tvoriť medzi zriaďovanými divadlami a nezávislou scénou. K tomu prostrediu patrí aj komunitné divadlo a divadlo súčasného tanca. Tvorí a pohybovať sa v tomto rôznorodom prostredí potvrdzuje aj schopnosť uspieť v týchto rôznych žánroch, ktoré majú zväčša veľmi rôznorodé prístupy k vlastným ideám a spôsobu ich uplatnenia. Výsledky jej tvorby sú originálne krehké s presahom od scénografie k rézii, dramaturgii, produkcií a schopnosti preniesť ideu do hmoty. Toto konštatovanie vytvára základný predpoklad, aby svoje skúsenosti vedela uplatniť v pedagogickom procese, ktorý by mal byť otvorený rôzny typom študentov a ich tvorivým záujmom.

2. Význam umeleckej práce/výskumu pre rozvoj daného odboru (doma/v zahraničí):
Predložené umelecké výkony, inscenácie Mauglí (2021), Norma (2019), Aero (2018) a Besi (2021) spájajú viaceré znaky, ktoré zastupujú niektoré súčasné tendencie v bábkovom a tanečnom divadle. Týmto výberom Ivana Macková približuje rôznorodosť skúseností vlastnej tvorby na rozhraní viacerých umeleckých druhov. V jej vnímaní sa herec stáva scénografiou, zvuk a hudba živou hmotou, video art, svetlo a výtvarná inštalácia aktívnymi vrstvami divadelného predstavenia. Zároveň sa spolupodieľa na vzniku súčasných tendencií autorského divadla v dramaturgii a rézii bábkového divadla, prípadne divadla iného druhu. Vo všetkých predkladaných predstaveniach autorka potvrdzuje, že imaginácia výtvarníka, podmieňuje tvorbu režiséra a výkon herca. Vie vytvoriť divadelný znak, ktorý v sebe nesie v schopnosti mať niekoľko ďalších významov. Všetky inscenácie majú v sebe tvorivý princíp, ktorý sa nedá len tradične naprojektovať, ale musí sa autenticky prežiť. Táto scénografia má vlastnú esenciu znakov vo svojom obraze, zvuku a pohybe čím vytvára hmotu ktorá žije, ako autenticky fungujúci organizmus. Vzniká z nich multifunkčné ihrisko, alebo priestor na hru plnú predstavivosti a malých zázrakov. Scénografia sa vyvíja v procese, ktorý je otvorený momentálnej kreativite a schopnosti dať hmote nečakaný rozmer. Jedno s predložených predstavení prepája kultúrnu, umeleckú a sociálnu oblasť. Vnímať divadlo, ako laboratórium v ktorom sa dá lietať, vnímať vzdušné prúdy, nechať zamrznúť predmet v priestore. Obraz scénografie vzniká na javisku aj nad ním. Scénický predmet sa vznáša a vytvára abstraktný obraz plný imaginácie. Konfrontácia pozemského s nadzemským vzniká v príjemných a harmonických situáciách. Je príťažlivá a divák ju má chúť sledovať. Scénografia Ivany Mackovej v predložených dielach približuje rôznorodosť skúseností a kreatívnych procesov. Táto skúsenosť je základom skutočnosti, že je schopná ich uplatniť aj v kontakte so študentami na rôznej úrovni štúdia.

3. Možnosti uplatnenia výsledkov umeleckej práce/výskumu v pedagogickej praxi: Myslím si, že Katedra bábkarskej tvorby cez Ivani Mackovú vytvára aktívny priestor v tradičnej a autorskej dramatickej tvorbe, čo vytvára aktuálne podmienky pre výchovu mladých a komplexných tvorcov. Títo potom môžu v divadle fungovať, ako samostatné a nezávislé osobnosti. Škola je vtedy dobrá, keď sa podľa nej dá aj reálne žiť a tvoriť.

4. Inšpiračné a informačné zdroje, metódy spracovania/metodológia výskumu: Rôznosť prístupov, premenlivosť priestorov, rešpektovanie podmienok, využitie dostupných možností a rozvoj vlastných schopností, to je obraz scénografie, ktoré Ivana Macková tvorí a častokrát sama realizuje. Táto skutočnosť vytvára reflexiu pre študentov, s podporou ktorej môžu rozvíjať svoje nové skúsenosti. Konfrontácia vlastného umeleckého výkonu a pedagogickej činnosti v jednom odbore, je najlepšou skúškou správnosti o vlastných schopnostiach, úspechoch a neúspechoch. Priblížiť študentom všetko, čo o profesii vieme je prvoradým predpokladom výučby a záujmu pracovať na umeleckej škole.

5. Celková umelecká/odborná úroveň habilitačnej práce: Ivana Macková vie priniesť veľké témy v malej mierke. Nie sú to veľké gestá, ale vedomie o dostupných možnostiach výrobného priestoru a hodnotách vstupných investícií. Jej ekonomika umeleckého prejavu potvrzuje vzácnu schopnosť tvoriť, kde iný nenachádzajú žiadny priestor. Sama svojim dielom potvrzuje, že fantázia nestojí žiadne peniaze, len ju treba mať.

6. Ďalší komentár k habilitačnej práci: Intenzívne vnímam mediálny tlak na diváka cez médiá. Chráňme si ľudí a ich chuť vytvárať živú imagináciu v priamom prenose a čase pre najbližšie dni...

7. Odporučenie:

Odporúčam uchádzačke: Mgr. art. Ivane Mackovej, ArtD.

udelenie umelecko-pedagogického/vedecko-pedagogického titulu docent

v odbore Habilitačného a inauguračného konania: divadelné umenie

prof. Peter Čanecký

V Bratislave 27.04.2022